Bookscan

Proces (1925)

Franz Kafka

Úvodní poznámky:	Toto dílo vzniklo během šesti měsíců, Franz Kafka jej psal od srpna 1914 do ledna 1915. Kafka svůj román nechtěl vydat. Svěřil ho však svému příteli Maxu Brodovi, který román nechal vydat po autorově smrti v roce 1925, přestože mu slíbil, že jeho díla vydávat nebude. Dnes patří *Proces* k celosvětově známým knihám. Kniha se dočkala mnoha adaptací: • film: *Le Procès* (1962), *The Trial* (1993) • rozhlasová hra: *Proces aneb Zrádce národa* (2000) • divadelní adaptace: *Proces* (2007) v Divadle Komedie, tato hra získala Cenu Alfréda Radoka v kategorii inscenace roku a mužský herecký výkon; v anketě Divadelních novin získala označení Inscenace roku 2007; cena MAX za nejlepší inscenaci původně německy psaného textu, která vznikla na území ČR v sezóně 2006/2007
Čas:	Samotné dílo obsahuje 214 stran, fragmenty dalších 32 stran.
Zájmy:	Bezmoc, zoufalství a úzkost spojená se sáhodlouhým vyřizováním nesmyslných ustanovení je hlavním tématem *Procesu*. Studenti mohou mít podobnou zkušenost, pokud již vyřizovali nějaké formální záležitosti.
Čtenářská zkušenost:	Kniha vyžaduje zkušeného čtenáře. Autor mnohdy zamlčuje důležité informace, nechává čtenáře, aby si příběh sami domýšleli a využívali podtextu.
Všeobecné znalosti:	Znalost historického období, ve kterém dílo vzniklo, může pomoci k lepšímu pochopení knihy.
Oborově specifické znalosti a zkušenosti:	Pokud bude čtenář seznámen se specifičností tvorby France Kafky a s rysy moderní prózy začátku 20. století, bude dílo lépe chápat.
Slovní zásoba:	Slovní zásoba není překážkou pro porozumění textu.
Větné konstrukce:	Větné konstrukce odpovídají současnému spisovnému jazyku.

Charakteristika knihy úrovně 6 (Kafka, F., Proces) Autorky: Tichá, Baloušová

Stylistika:	Text vyžaduje znalost literárního jazyka moderní prózy.
Děj:	Dílo je charakteristické tím, že zde není mnoho dějovosti. To může být překážkou pro udržení čtenářovy pozornosti. Čtenář je držen v napětí pouze tím, že čeká, co se stane s hlavním hrdinou.
Časový sled:	Román nevznikl postupným rozvíjením děje. Kafka napsal první a poslení kapitolu a do takto vzniklého rámce vsazoval jednotlivé další kapitoly. Své dílo uspořádal do dvou logicky seřazených celků. Kapitoly, které považoval za ukončené, jsou uchovány v deseti celcích a tvoří základ románu. Kapitoly neukončené, uchovány v pěti celcích, jsou označeny jako fragmenty. Čtení této knihy tedy vyžaduje značnou čtenářovu flexibilitu.
Dějové linie:	Děj se odehrává během jednoho roku, ohraničen je třicátými a třicátými prvními narozeninami hlavní postavy. Přestože je děj hodně mlhavý, je lineární.
Perspektiva:	Příběh je vyprávěn ve třetí osobě čísla jednotného. Vypravěč si drží odstup, je nezaujatý a lhostejný vůči Josefovi K. dokonce i ve velmi krutých a emočně vypjatých situacích.
Smysl:	V díle se zrcadlí autorovo hledání životní rovnováhy. Pro čtenáře je to však náročné rozpoznat, stejně tak jako identifikace s hrdinou.
Charakter postav:	Postavy románu jsou líčeny velice neurčitě. Hlavní postava Josef K. postrádá vnější charakteristiku. Je člověkem bez minulosti. Po celou dobu příběhu je anonymní. Čtenář je tedy dost vzdálen od postav.
Počet:	V příběhu se nevyskytuje mnoho postav. Vše je soustředěno okolo hlavní postavy. Není těžké rozlišovat mezi touto hlavní postavou a postavami vedlejšími.
Vztahy:	Celý román je prostoupen záhadností a nesmyslností vyšších úředníků. Všichni jsou však anonymní. Je tedy nemožné, aby čtenář pronikl do vztahů mezi jednotlivými postavami.